

Onze westerse samenleving is volledig gesecculariseerd en vertrouwt alleen op zichzelf. De homo saecularis accepteert regels, maar geen voorschriften, procedures maar geen overtuigingen. Hij voelt zich humanist en hangt een religie zonder goddelijkheid aan, het altruïsme, en acht zich niet verbonden aan het onzichtbare. Waarom breekt er dan een vorm van terrorisme uit die eropuit is zo veel mogelijk willekeurige slachtoffers te maken? Omdat alleen moord nog betekenis biedt. De vijand van de islamitische terrorist is onze hele gesecculariseerde maatschappij. In *Het onbenoembare heden* trekt Calasso het thema van zijn grote project, waaraan hij acht even diepzinnige als sprankelende boeken heeft gewijd, door naar het nu. Onze seculiere maatschappij heeft in haar hybris geen oog voor de gevaren die haar bedreigen en viert zichzelf zonder de afgrond te zien die zich aan haar voeten heeft geopend. Het vertrouwen in wetenschap en technologie, in de maakbaarheid van de wereld is ijdel en voorkomt het verwerven van werkelijke kennis over wie we zijn en wat we worden.

Het onbenoembare heden heeft twee aan elkaar tegengestelde delen. In het eerste schetst Calasso kort de geschiedenis van het islamitisch terrorisme en gebruikt die voor een scherpe definitie van onze huidige wereld, in Calasso's woorden, het tijdperk van de 'experimentele samenleving'. Waarin, met de digitale netten waarin ze gevangen is, de haat wordt geconsolideerd en een virtuele droom van directe democratie wordt gekoesterd die het karakter van de parlementaire democratie bedreigt. Het tweede deel is een opeenvolging van snapshots uit de jaren 1933-1945, waarin we schrijvers als Ernst Jünger, Virginia Woolf, Céline, Walter Benjamin en Simone Weil zien praten en handelen, maar ook Goebbels en Himmler. Alles wat in die jaren gebeurde was een gedeeltelijk geslaagde poging tot zelfvernietiging - en het werd de basis van alles wat daarop volgde.

'Messcherp, onverbiddelijk, onmogelijk te negeren.'
Corriere della Sera

Roberto Calasso (Florence, 1941) is uitgever en schrijver van succesvolle boeken als *K.* en *Het roze van Tiepolo*. Hij is een erudiet verhalenverteller en pleitbezorger van mythen voor de moderne mens.